

UNIT III

Lesson 15

పొడుపు కథ

తాతయ్య: పిల్లలూ! అందరూ ఇలా రండి.
మీరందరూ నిన్న సాయంత్రం ఆరు
గంటలకు ఇంట్లో ఉన్నారా?

గోపి : లేము తాతయ్యా! బస్టాండు
దగ్గర ఒక గుడి ఉంది కదా!
ఆ గుళ్ళో నిన్న నాటకం ఉంది.
మేం అందరం నిన్న అక్కడ
ఉన్నాం.

తాతయ్య: బస్టాండు దగ్గర రెండు గుళ్ళు
ఉన్నాయి. నాటకం ఏ గుళ్ళో?

A RIDDLE

Children! All of you come here.
Were all of you at home at 6
o'clock yesterday evening?

No grandfather. We weren't.
There is a temple near the bus
stand. Isn't it? There was a
play in that temple yesterday.
We were all there yesterday.

There are two temples near the
bus stand. In which temple
was the play?

Lesson 15

గోవి : పెద్ద గుళ్ళో.	In the big temple.
తాతయ్య: నాటకం ఎన్ని గంటలకు?	At what time was the play?
గోవి : ఆరు గంటల ముప్పై నిమిషాలకు.	at 6.30.
తాతయ్య: అయితే మీరందరూ నిన్న సాయంత్రం ఇంట్లో లేరన్నమాట.	Then, you were all not at home yesterday evening.
గోవి : అవును.	Yes.
తాతయ్య: అయితే రాము ఎక్కడున్నాడు?	Then, where was Ramu?
గోవి : ఏమో! ఎక్కడున్నాడో! సినిమాహాల్లో ఉన్నాడేమో!	We don't know where he was! He might be in a cinema hall.
రాము : అబద్ధం గోపీ! నేను నిన్న ఉదయం ఇంట్లోనే ఉన్నాను. నిన్న మధ్యాహ్నం కూడా ఇంట్లోనే ఉన్నాను. సాయంత్రం మాత్రమే లేను.	It is a lie, Gopi! I was at home yesterday morning. I was at home yesterday afternoon also. I was not at home only in the evening yesterday.
తాతయ్య: సరే! నా పుస్తకం మీ అలమరలో ఉందా?	Okay! Is my book there in your cupboard?
గోవి : లేదు.	No.
తాతయ్య: మరి ఎక్కడున్నది?	Then, where it is?
గోవి : ఏమో! ఎక్కడున్నదో!	We don't know where it is.

An Intensive Course in Telugu

తాతయ్య: రామూ! నా పుస్తకం వెతుకు. ఈ పాప సుబ్బారావు కూతురు కదూ! పాపా! నువ్విక్కడున్నావా?

Ramu! Search for my book. This child is Subbarao's daughter. Isn't she? *Papa!* You are here?

రాము : ఇదుగో తాతయ్యా! నీ పుస్తకం ఇక్కడుంది.

Here it is, Grandfather. Your book is here.

తాతయ్య: ఎక్కడ?

Where?

రాము : ఈ సంచీ పక్కన.

By side of this bag.

విజయ: ఇది తాతయ్య పుస్తకం కాదు. ఇక్కడ తాతయ్య పుస్తకం లేదు.

This is not grandfather's book. His book is not here.

తాతయ్య: అయితే మీరిద్దరూ వెతకండి. బాగా వెతకండి.

Then both of you search for it. Search thoroughly.

రాము : ఆ పెట్టెలో ఉందేమో!

It might be in that box (trunk)

గోపి : అవును. తాతయ్య వస్తువులు అన్నీ ఆ పెట్టెలోనే ఉన్నాయి.

Yes. All those things which belong to grandfather are in that trunk.

రాము : గోపి! నువ్వు కొంచెం పక్కకు జరుగు. ఇదుగో తాతయ్యా! నీ పుస్తకం. ఈ పెట్టెలోనే ఉంది. తీసుకో!

Gopi! Move a little to the side. Yes. Here is your book, grandfather. It is *in this box*. Take it.

గోపి : తాతయ్యా! నీ పుట్టినరోజు ఎప్పుడు తాతయ్యా?

Grandfather! When is your birthday?

తాతయ్య: నవంబరు ఆరో తారీకున.

On the sixth of November.

Lesson 15

రాము : ఆ రోజున దీపావళి కదా!

On that day it was Deepavali.

Isn't it?

తాతయ్య: అవును దీపావళి రోజున నా పుట్టినరోజు.

Yes. My birthday is on Deepavali day.

రాము : ఆ పుస్తకంలో ఏం ఉంది తాతయ్యా!

What is there in that book, grandfather?

తాతయ్య: మంచి పాటలున్నాయి. రండి. మీరు అందరూ నా పక్కన కూర్చోండి. రామూ ఈ పాట చదువు. మీరందరూ చదవండి. ఈ పాటలో మంచి పొడుపు కథ ఉంది.

There are very good songs. Come on! All of you sit by side of me. Ramu! Read this song. All of you read it. There is a good riddle in this song.

నేనెవరిని?

WHO AM I?

బాబూ! బాబూ! నేనెవరిని?

Babu! Babu! Who am I?

పాపా! పాపా! నేనెవరిని?

Papa! Papa! Who am I?

కదలిక ఉన్నది

There is no leg

కాలు లేదు

but movement.

కొలత ఉన్నది

There is no shape

రూపం లేదు

but measurement.

బాబూ! బాబూ! నేనెవరిని?

Babu! Babu! Who am I?

పాపా! పాపా! నేనెవరిని?

Papa! Papa! Who am I?

ఎండ!

Sun!

నా పేరు ఎండ కాదు - దాని వేడి నాకు లేదు.

My name is not sun

I don't have its heat;

నా పేరు ఎండ కాదు - దాని వేడి నాకు లేదు. - ఓ

My name is not sun

I don't have its heat. - O

An Intensive Course in Telugu

బాబూ! బాబూ! నేనెవరిని?
పాపా! పాపా! నేనెవరిని?

గాలీ!

నా పేరు గాలీ కాదు - దాని
శక్తి నాకు లేదు.
నా పేరు గాలీ కాదు - దాని
శక్తి నాకు లేదు. - ఓ
బాబూ! బాబూ! నేనెవరిని?
పాపా! పాపా! నేనెవరిని?

కాలం

అవును! అవును!

ఎండ కాదు నా పేరు
గాలీ కాదు నా పేరు
కాలం పాపా నా పేరు
కాలం బాబూ నా పేరు

కదలిక ఉన్నది
కాలు లేదు
కొలత ఉన్నది
రూపం లేదు

బాబూ! బాబూ! నేనెవరిని?
పాపా! పాపా! నేనెవరిని?
బాబూ! బాబూ! నేనెవరిని?
పాపా! పాపా! నేనెవరిని?

Babu! Babu! Who am I?
Papa! Papa! Who am I?

Wind!

My name is not wind
I don't have its power;
My name is not wind
I don't have its power. - O
Babu! Babu! Who am I?
Papa! Papa! Who am I?

Time!

Yes! Yes!

Sun is not my name,
Wind is not my name,
Babu! My name is time,
Papa! My name is time.

There is no leg
but movement.
There is no shape
but measurement.

Babu! Babu! Who am I?
Papa! Papa! Who am I?
Babu! Babu! Who am I?
Papa! Papa! Who am I?

రాము : పాట చాలా బాగుంది తాతయ్యా!	The Song is very good, grandfather!
తాతయ్య: బాగుందా? సరే! ఇక అందరూ స్కూలుకు వెళ్ళండి.	Is it good? OK. All of you go to school now.
పిల్లలు: సరే తాతయ్యా!	OK grandfather!
తాతయ్య: పాపా! నువ్వు మీ ఇంటికి వెళ్ళు.	Papa! You go to your house.

DRILLS

a. Repetition drill

ఏడో తారీకున దీపావళి.
ఆ రోజున నేను ఇంట్లో ఉన్నాను.
తొమ్మిదో తారీకున పరీక్ష.

ఎనిమిదో తారీకున రవి పుట్టినరోజు.
నువ్వు నా పక్కన కూర్చో.
హరి గోడ పక్కన ఉన్నాడు.

b. Expansion drill

Model (i)

మేం అక్కడున్నాం
మేం అందరం అక్కడున్నాం
1. మేం నిన్న ఇక్కడున్నాం.
2. మనం భారతీయులం.
3. మేం తెలుగువాళ్ళం.

Model (ii)

చదువు.
బాగా చదువు.
1. చెప్పండి.
2. వెతకండి.
3. చూడు.

Model (iii)

నా పుస్తకాలు ఇక్కడున్నాయి.
నా పుస్తకాలన్నీ ఇక్కడున్నాయి.
1. మీ వస్తువులు గదిలో ఉన్నాయి.
2. రవి బొమ్మలు అలమరలో ఉన్నాయి.
3. సుగుణ బట్టలు పెట్టెలో ఉన్నాయి.

Model (iv)

పక్కకు జరుగు.
కొంచెం పక్కకు జరుగు.
1. ఇలా రండి.
2. అలా కూర్చోండి.
3. ఇలా చూడండి.

Model (v)

సాయంత్రం ఇంట్లో లేను.

సాయంత్రం మాత్రమే ఇంట్లో లేను.

1. పుస్తకాలు బల్లమీద ఉన్నాయి.
2. నిన్న నేను ఇంట్లో ఉన్నాను.
3. రవి ఉదయం ఇంట్లో లేడు.

c. Response drill

Model (i)

ఇది నా కలమా?

ఇది నీ కలం కాదు;

ఇక్కడ నీ కలం లేదు.

1. అది శర్మ గడియారమా?
2. అతను సుబ్బారావు?
3. అది సుశీల కలమా?

Model (ii)

రవి ఎక్కడున్నాడు?

ఏమో! ఎక్కడున్నాడో!

1. సుశీల ఎక్కడుంది?
2. మాష్టరుగారు ఎక్కడున్నారు?
3. పుస్తకాలు ఎక్కడున్నాయి?

d. Substitution drill

Model (i)

నేను నిన్న ఇంట్లోనే ఉన్నాను.

మొన్న

నేను మొన్న ఇంట్లోనే ఉన్నాను.

ఉదయం

మధ్యాహ్నం

సాయంత్రం

Model (vi)

ఈ పుస్తకంలో మంచి పాటలున్నాయి.

ఈ పుస్తకంలో చాలా మంచి పాటలున్నాయి.

1. ఈ ఆలమరలో చిన్న బొమ్మలున్నాయి.
2. ఈ పెట్టెలో కొత్త పుస్తకాలున్నాయి.
3. ఈ గదిలో పాత వస్తువులున్నాయి.

Model (iii)

నాటకం ఎన్ని గంటలకు? (ఆరున్నర)

a) ఆరున్నరకు.

b) ఆరు గంటల ముప్పై నిమిషాలకు.

1. క్లాసు ఎన్ని గంటలకు? (పదిన్నర)
2. బస్సు ఎన్ని గంటలకు? (ఏడుంబావు)
3. రైలెన్ని గంటలకు? (రెండుముప్పావు)

Model (iv)

రవి ఎక్కడున్నాడు? (ఇంట్లో)

ఇంట్లో ఉన్నాడేమో!

1. సుశీల ఎక్కడుంది? (క్లాసులో)
2. మాష్టరుగారు ఎక్కడున్నారు? (గదిలో)
3. పుస్తకాలు ఎక్కడున్నాయి? (పెట్టెలో)

Model (ii)

దానికి రూపం లేదు.

కొలత

దానికి కొలత లేదు.

శక్తి

వేడి

కదలిక

Model (iii)

రవి ఇంట్లో ఉన్నాడు.
గది
రవి గదిలో ఉన్నాడు.
గుడి
సినిమాహాలు
ఊరు

Model (v)

అక్కడ రెండు స్కూళ్ళు ఉన్నాయి.
ఇల్లు
అక్కడ రెండు ఇళ్ళు ఉన్నాయి.
సినిమాహాలు
గుడి
ఊరు

Model (iv)

ఇది చాలా పెద్ద పుస్తకం.
కొత్త
ఇది చాలా కొత్త పుస్తకం
పాత
మంచి
చిన్న

Model (vi)

స్కూలుకు వెళ్ళు.
గుడి
గుడికి వెళ్ళు.
బస్టాండు
ఇల్లు
ఊరు

EXERCISES

a. Answer the following questions as shown in the models.

Model (i)

సుశీల ఎక్కడుంది?
ఏమో! ఎక్కడుందో!
1. రమగారు ఎక్కడున్నారు?

2. నా బొమ్మ ఎక్కడుంది?
3. సుబ్బారావు ఎక్కడున్నాడు?
4. నా కాయితాలు ఎక్కడున్నాయి?

Model (ii)

సుశీల ఎక్కడుంది? (గుంటూరు)
గుంటూరులో ఉందేమో!
1. గోపి ఎక్కడున్నాడు? (సినిమాహాలు)
2. మోహన్ ఎక్కడున్నాడు? (గుడి)
3. లీల ఎక్కడుంది? (ఇల్లు)
4. మీరు ఎక్కడున్నారు? (ఊరు)

Model (iii)

ఇది ఎంత పెద్ద పుస్తకం?
ఇది చాలా పెద్ద పుస్తకం.
1. అది ఎంత పాత చొక్కా?
2. అతను ఎంత మంచివాడు?
3. రవి ఎంత చిన్నవాడు?
4. మీ కలం ఎంత కొత్తది?

An Intensive Course in Telugu

b. Rewrite the following sentences as shown in the model. .

Model (i)

క్లాసు పదిన్నరకు.	2. రైలు తొమ్మిదింబావుకు.
క్లాసు పది గంటల ముప్పై నిమిషాలకు.	3. బస్సు ఎనిమిదిముప్పావుకు.
1. నాటకం ఆరున్నరకు.	4. క్లాసు పదకొండుంబావుకు.

c. Combine the following. .

గుడి + లో	=	ఊరు + లు	=
గుడి + లు	=	ఊరు + లో	=
సినిమాహాలు + లు	=	ఇల్లు + లు	=
సినిమాహాలు + లో	=	ఇల్లు + లో	=
గదిలో + ఏ	=	గదిలో + ఆ?	=
ఇదే + ఆ	=	ఇంట్లో + ఆ?	=

d. Fill in the blanks with the correct words given in the parentheses as shown in the model...

Model

సుగుణా! నువ్వు ---- వెళ్ళు. (గది)

సుగుణా! నువ్వు గదికి వెళ్ళు.

1. శర్మా! నువ్వు మా ---- రా! (ఇల్లు)
2. శారదగారూ! మీరు ---- వెళ్ళండి (స్కూలు)
3. ఏమండీ! మీరు ---- జరగండి (పక్క)
4. రవీ! నువ్వు ----- వెళ్ళు. (గుడి)

e. Fill up the blanks with కాదు or లేదు.

1. ఇక్కడ నీ కలం	5. ఈ కలం శర్మది
2. ఇది గులాబీ పువ్వు	6. ఏడో తారీకున దీపావళి
3. నీ కలం నా పుస్తకం పక్కన	7. రవి పుట్టినరోజు రేపు
4. ఈ పెట్టెలో సీసా	8. ఈ కుర్చీ పక్కన కుక్క

VOCABULARY

పొడుపు కథ	a riddle		15.1.2.)
సాయంత్రం	evening	వస్తువు	a thing; an article
గుడి	temple	కొంచెం	just; a little
నాటకం	theatrical play	పక్క	side (n)
గుళ్ళు	plural form of గుడి temples	జరుగు	to move a side; to move
గుళ్ళో	in the temple		a little
అందరం	all of us	చదువు	to read; to study
సినిమా హాలు	cinema theatre	కదలిక	movement
అబద్ధం	a lie; a false statement	కాలు	leg
ఉదయం	morning	కొలత	measurement
మధ్యాహ్నం	afternoon	రూపం	shape (n)
ఏమో	It is not known (See 15.1.3.)	ఎండ	sun
-ఓ ₂	dubitative marker (See 15.1.)	వేడి	heat (n)
వెతుకు	search (v)	ఓ ₁	O! (an address particle; see 15.11.)
బాగా	well, nicely (adv.)	గాలి	air; wind (n)
-ఏమో	dubitative particle (See	శక్తి	energy
		కాలం	time

GRAMMAR NOTES

15.1. In this lesson expression of doubt and uncertainty in a sentence by using the dubitative marker – ఓ -*ō*, the dubitative particle – ఏమో -*ēmō* and the dubitative word ఏమో *ēmō* is introduced. These dubitative elements express a condition of not knowing, uncertainty and doubt.

15.1.1. The dubitative marker – ఓ -*ō* is added to an interrogative sentence voluntarily to express unknownness or uncertainty in the matter, or in response to the same interrogative sentence to express unknownness and uncertainty. Consider the following sentences.

An Intensive Course in Telugu

అది ఎక్కడ ఉంది?
adi ekkāḍa uMdi?
 'Where is it?'

అది ఎక్కడ ఉందో? (ఉంది + ఓ)
adi ekkāḍa uMdō?
(uMdi + ō [2.12.2.])
 'It is not known/certain where it is.'

అతను ఎవరు?
atanu evaru?
 'Who is he?'

అతను ఎవరో! (ఎవరు + ఓ)
atanu evarō! (evaru + ō [2.12.2.])
 'It is not known/certain who he is.'

15.1.2. The dubitative particle -ఏమో -*ēmō* is added to a declarative sentence to express a condition of not knowing or uncertainty.

అది అక్కడ ఉండేమో? (ఉంది + ఏమో)
adi akkaḍa uMdēmō! (uMdi + ēmō [2.12.2.])
 'It might be there/ Perhaps it is there.'

అతను రాజేమో! (రాజు + ఏమో)
atanu rājēmō! (rāju + ēmō [2.12.2.])
 'Maybe, he is Raju.'

15.1.3. The dubitative word ఏమో *ēmō* is an independent word. It is used always in response to an interrogative sentence.

కలం ఎక్కడ ఉంది? ఏమో!
kalaM ekkāḍa uMdi? ēmō !
 'Where is the pen?' 'It is not known / I don't know.'

అతను ఎవరు? ఏమో!
atanu evaru? ēmō !
 'Who is he?' 'It is not known / I don't know.'

ఆమె లతా? (లత + ఆ) ఏమో!
āme lata? (lata + ā [2.12.2.]) ēmō !
 'Is she Lata?' 'It is not known / I don't know.'

15.2. Notice the contrast between the negative forms కాదు *kādu* (3.4.) and లేదు *lēdu* (4.3.).

15.2.1. కాదు *kādu* is used to negate a verbless sentence and as a negative answer to a verbless interrogative sentence, i.e., the yes/no type question (3.4.).

ఇది పుస్తకం. <i>idi pustakaM.</i> 'This is a book.'	ఇది పుస్తకం కాదు. <i>idi pustakaM kādu.</i> 'This is not a book.'
ఇది పుస్తకమా? <i>idi pustakaMā?</i> 'Is this a book?'	ఇది పుస్తకం కాదు. <i>idi pustakaM kādu.</i> 'This is not a book.'

కాదు *kādu* can also be used as a negative response to a sentence with verb to negate a particular word or a phrase in that sentence.

ఇక్కడ నీ కలం ఉంది. <i>ikkaḍa nī kalaM uMdi.</i> 'Your pen is here.'	ఇక్కడ కాదు; అక్కడ ఉంది. <i>ikkaḍa kādu; akkaḍa uMdi.</i> 'Not here; it is there.'
---	---

In this response ఉంది *uMdi*, the verb, is not negated, but the word ఇక్కడ *ikkaḍa* is negated.

ఇక్కడ రవి కలం ఉంది. <i>ikkaḍa ravi kalaM uMdi.</i> 'Ravi's pen is here.'	రవి కలం కాదు; నా కలం ఉంది. <i>ravi kalaM kādu; nā kalaM uMdi.</i> 'Not Ravi's pen; my pen is (here).'
--	---

Here the phrase రవి కలం *ravi kalaM* is negated.

15.2.2. లేదు *lēdu* is used to negate the existential verb ఉంది *uMdi* (4.3.) and as a negative answer to a sentence having a verb, particularly while negating the verb.

పుస్తకం ఇక్కడ ఉంది. <i>pustakaM ikkaḍa uMdi.</i>	'The book is here.'
పుస్తకం ఇక్కడ లేదు. <i>pustakaM ikkaḍa lēdu.</i>	'The book is not here.'

15.3. Recall the existential verb forms, both affirmative and negative, express past tense and present tense as well (7.5.). In this lesson some more examples of the existential verb in past tense are given.

An Intensive Course in Telugu

నేను నిన్న అక్కడ ఉన్నాను. 'I was there yesterday.'
nēnu ninna akkaḍa unnānu.

మేం మొన్న అక్కడ లేం. 'We were not there day-before-
mēM monna akkaḍa lēM. yesterday.'

15.4. Trisyllabic bases which contain only short vowels are also introduced in this lesson. The second and third vowels of these bases are always ఉ *u*. (The bases which contain three vowels are called trisyllabic bases.)

చదువు *caduvu* 'to read', వెతుకు *vetuku* 'to search', etc.

15.4.1. Imperative (Imp.) forms of the trisyllabic bases are as follows:

Imp. Singular (bases without any suffix - see 8.2.2.)

చదువు! *caduvu!* 'Read!' వెతుకు! *vetuku!* 'Search!'

Imp. Plural & Honorific Singular (base + అండి *aMḍi* - see 8.2.1.)

చదువు + అండి = చదవండి! *caduvu + aMḍi = cadavaMḍi** 'Please read!'

వెతుకు + అండి = వెతకండి! *vetuku + aMḍi = vetakaMḍi** 'Please search!'

Negative Imp. Singular (base + అకు *aku* - see 8.1.)

చదువు + అకు = చదవకు! *caduvu + aku = cadavaku** 'Don't read!'

వెతుకు + అకు = వెతకకు! *vetuku + aku = vetakaku** 'Don't search!'

Negative Imp. plural & honorific Singular (base + అకండి *akaMḍi* - see 8.1.)

చదువు + అకండి = చదవకండి! *caduvu + akaMḍi = cadavakaMḍi**

'Please don't read!'

వెతుకు + అకండి = వెతకకండి! *vetuku + akaMḍi = vetakakaMḍi**

'Please don't search!'

* For *sandhi* involved in these forms see 2.12.2. and 15.5.1. *caduvu + aMḍi = caduv-aMḍi* (as per 2.12.2.) and *cadav-aMḍi* (as per 15.5.1.)

15.5. Notice the following *sandhi* processes.

15.5.1. The trisyllabic bases containing only short vowels (15.4.) change their second vowel ఉ *u* to అ *a* when followed by a suffix beginning with అ

a or ఆ *ā*. (Suffixes beginning with ఆ *ā* will be introduced later.)

చదువు + అండి = చదువ్-అండి (2.12.2.) చదవండి ‘Please read!’

caduvu + aMḍi = caduv-aMḍi = cadav-aMḍi

వెతుకు + అకు = వెతుక్-అకు (2.12.2.) = వెతకకు ‘Don’t search!’

vetuku + aku = vetuk-aku = vetak-aku

15.5.2. గుడి + లు = గుడు-లు (5.7.1.) = గుళ్ళు ‘temples’

guḍi + lu = guḍu-lu = guḷḷu

15.5.3. డి + లో (locative case marker 4.5.) = ఢ్లో

ḍi + lō = ḷḷō

గుడి + లో = గుళ్ళో *guḍi + lō = guḷḷō* ‘in the temple’

Recall ఊళ్ళో *ūḷḷō* ‘in the town’(13.10) and ఇంట్లో *iMṭlō* ‘in the house’ (13.16).

15.5.4. Recall the *sandhi* involved in forms like కుర్చీనా *kurcīnā* ‘Is it a chair?’ (8.15.2.). Similar *sandhi* is involved in forms like the following:

గదిలోనా? (గదిలో + ఆ) *gadilōnā (gadilō + ā) = ‘Is it in the room?’*

ఇంట్లోనే (ఇంట్లో + ఏ) *iMṭlōnē (iMṭlō + ē) = ‘In the house only.’*

15.6. Notice the use of the dative case suffix in the following sentences.

15.6.1. నాటకం ఎన్ని గంటలకు? ‘At what time is the play?’

nāṭakaM enni gaMṭalaku?

నేను ఆరు గంటలకు ఇంట్లోనే ఉన్నాను ‘I was at home at 6 o’clock.’

nēnu āru gaMṭalaku iMṭlōnē unnānu.

This is a type of locative case, i.e., location of time scale.

15.6.2. స్కూలుకు వెళ్ళు. *skūluku vellu* ‘Go to school.’

మా ఇంటికి రా. *mā iMṭiki rā* ‘Come to my house.’

కొంచెం పక్కకు జరుగు. *koMceM pakkaku jarugu*

‘Move aside a little.’

An Intensive Course in Telugu

The noun denoting destination or goal takes dative case suffix. Motion verbs such as రా *rā* ‘come’, వెళ్ళు *veḷḷu* ‘go’, జరుగు *jarugu* ‘move a little’ take a noun of destination or goal which will be in dative case.

15.7. -న *-na* is a locative case marker used with some nouns like -పక్క *-pakka* ‘side’, తారీకు *tārīku* ‘day (in a month)’, రోజు *rōju* ‘day’, etc.

పక్కన *pakkana* ‘on the side of’ (See 4.6.);

ఆరో తారీకున *ārō tārīkuna*. ‘on the sixth’;

ఆ రోజున *ā rōjuna*. ‘on that day’

నువ్వు రవి పక్కన కూర్చో. *nuvvu ravi pakkana kūrcō*.

‘You sit by side of Ravi.’

సీత పుట్టినరోజు ఆరో తారీకున. *sīta puṭṭinarōju ārō tārīkuna*.

‘Sita’s birthday is on 6th.’

ఆ రోజున దీపావళి. *ā rōjuna dīpāvali*. ‘It was Deepavali on that day.’

15.8. బాగా *bāgā* ‘well; nicely’ is a qualitative adverb and చాలా *cālā* ‘very’ (lesson 13) is a quantitative adverb.

బాగా చదువు. *bāgā caduvu*. ‘Read well.’

బాగా వెతుకు. *bāgā vetuku*. ‘Search well (thoroughly).’

ఇది చాలా చిన్న గది. *idi cālā cinna gadi*. ‘This is very small room.’

పాట చాలా బాగుంది. *pāṭa cālā bāguMdi*. ‘The song is very good.’

15.9. Notice the use of the emphatic marker -ఏ *-ē* (3.3) in sentences like the following.

వాడు ఇంట్లోనే ఉన్నాడు. ‘He is *in the house* itself.’

vāḍu iMṭlōnē unnāḍu.

కలం పెట్టెలోనే ఉంది. ‘The pen is *in the box* itself.’

kalaM peṭṭelōnē uMdi.

15.10. The words beginning with the vowels ఇ ఈ ఎ ఏ *i ī e ē* are always pronounced with an initial య్ *y*. Similarly, words beginning with vowels ఉ ఊ

Lesson 15

ఒ ఓ *u ū o ō* are pronounced with an initial వ్ *v*. In writing, however, the initial య్ *y* వ్ *v* are used optionally.

కలం పెట్టెలోనే ఉంది/వుంది. ‘The pen is *in the box* itself.’
kalaM peṭṭelōṇē uMdi/vuMdi

వాడు ఇంట్లోనే/యింట్లోనే ఉన్నాడు. ‘He is *in the house* itself.’
vāḍu iMṭlōṇē/yiMṭlōṇē unnāḍu.

15.11. ఓ *ō* is an address particle used before a noun denoting the person/ thing being addressed.

ఓ పాపా! *ō pāpā!* Oh! Papa!
ఓ బాబూ! *ō bābū!* Oh! Babu!